

těžového, jež nevyžaduje, aby měl pachatel úmysl ceny zboží zvýšiti a dokonce ne, aby jeho činností zvýšení cen skutečně nastalo. Dle zjištění nalézacího soudu jsou zde veškeré náležitosti skutkové podstaty přečinu řetězového obchodu, zejména jest zjištěno, že obžalovaný k obchodování uhlím oprávněn nebyl a že jeho vsunutím se byla cena uhlí při nejmenším o 4 K při 1 q zvýšena; tím jest nejen objektivní způsobitost působiti na cenu uhlí ve směru vzestupném, nýbrž i subjektivní vědomí obžalovaného o způsobitosti té prokázáno. Jest tedy nesprávné mínění stěžovatele, že by odsouzením obžalovaného pouze pro přestupek dle § 7 odstavec prvý zákona o lichvě, vyčerpána byla zjištěná jeho trestná činnost, neboť táž naplňuje skutkové podstaty obou uvedených deliktů. Nestala se tedy obžalovanému křivda, byť i nalézací soud v jednaní jeho spatřoval pletichy a nikoliv řetězový obchod.

Čís. 479.

Pokud lze při zločinech politických vysloviti ztrátu práva volebního a odeprítí podmíněný odklad výkonu trestu.

(Rozh. ze dne 11. června 1921, Kr II 212/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Uh. Hradišti ze dne 26. února 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem pozdvižení dle §§ 68, 69 tr. zák., vyhověl však odvolání obžalovaného do výroku, že čin spáchán byl z pohnutek nízkých a nečestných a že nastává ztráta volebního práva, a rozsudek v těchto výrociích zrušil, rovněž pak vyhověl odvolání obžalovaného do výroku, jímž byl zamítnut jeho návrh, aby mu byl povolen podmíněčný odklad výkonu trestu, zrušil rozsudek soudu nalézacího co do tohoto výroku a uložil mu, by po provedeném šetření znovu rozhodl o návrhu odvolatelově, by výkon trestu byl podmíněčně odložen.

D ů v o d y:

Obžalovaný podal a provedl také odvolání do výroku rozsudku, že čin spáchán byl z pohnutek nízkých a nečestných a že nastává ztráta práva volebního do obcí, dále že nepřiznáno mu bylo podmíněné odsouzení. Rozsudek odůvodňuje tyto své výroky pouze tím, že čin obžalovaného směřoval proti základům státu. Odvolání obžalovaného v tomto směru nelze upřítí oprávněnosti. Čin trestný, pro který obžalovaný byl odsouzen, spáchán byl z pohnutek politických, které nelze šmahem prohlásiti za nízké a nečestné, což vysvítá již z toho, že zákonodárce určuje příslušnost soudní jinak u činů politických než u jiných trestných činů. Nutno též uvážit, že obžalovaný byl k činu sveden a že čin spáchán byl v době, kdy boje politických stran následkem světového přerodu politického a hospodářského nabyly nebývalé ostrosti, takže čin obžalovaného nelze pokládati ani tak za výron špatných osobních vlastností obžalovaného, jako spíše za nesprávně pochopený názor strany po případě organizace, jejichž příslušníkem obžalovaný jest. Z těchto důvodů vy-

hověl soud zrušovací odvolání obžalovaného do výroku o nízkosti a nečestnosti pohnutek a o ztrátě práva volebního, neshledav v činu obžalovaného pohnutek nízkých a nečestných. Pokud jde o odvolání obžalovaného do výroku, že nebyl mu přiznán podmíněný odklad výkonu trestu, sluší předeslati, že názor soudu první stolice, jakoby k rozhodnutí o odkladu výkonu trestu stačila okolnost, že čin obžalovaného namířen byl proti státu, aniž by se při tom přihlíželo k osobním poměrům obžalovaného, jest mylný. Jsou-li dány podmínky podmíněného odsouzení, jest posuzovati jedině podle zákona ze 17. října 1919 č. 562 sb. z. a n. Zákon tento nepraví ničeho o tom, že okolnost, že čin pachatelův namířen byl proti státu a proti veřejnému zájmu, jest sama o sobě za všech okolností důvodem k odepření podmíněného odkladu výkonu trestu. Rozsudek v tomto svém výroku nezjišťuje ničeho o osobních poměrech obžalovaného, o jeho povaze, pověsti, sklonnostech, způsobu jeho života, chování se před činem a po něm a vůbec o okolnostech pro rozhodnutí o přiznání nebo odepření podmíněného odkladu výkonu trestu se zřetelem na osobnosti obžalovaného závažných. Z tohoto důvodu bylo odvolání do tohoto výroku vyhověti a ježto soud zrušovací nemohl sám rozhodnouti o odvolání v tomto směru obžalovaným podaném, poněvadž není tu zjištění pro rozhodnutí o návrhu na podmíněný odklad výkonu trestu potřebných, byl rozsudek soudu nalézacího co do tohoto výroku zrušen a soudu tomuto uloženo, aby po provedeném šetření znovu o návrhu obžalovaného rozhodl.

Čís. 480.

**Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).
Směrné ceny dlužno zachovati i při prodeji nápojů v nevěstinci.**

(Rozh. ze dne 13. června 1921, Kr I 151/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Mostě ze dne 3. listopadu 1920, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem předražování podle § 7 čís. 3 zákona ze dne 17. října 1919, č. 568 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

Dle čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. namítá stížnost, že nelze mluviti o využití mimořádných poměrů vyvolaných válkou, požadovala-li obžalovaná za půl litru piva cenu, která nepřevyšuje přípustnou cenu ani o 100 proc. (2 K 50 h oproti 1 K 40 h), ačkoliv bylo obvyklo požadovati za pivo v jejím podniku (nevěstinci) před válkou ceny o 150—200 proc. vyšší, než se platily v pravidelném obchodě. Stěžovatelka nemůže se s úspěchem odvolávati na předválečné poměry, poněvadž zákony o lichvě stanovily v zájmu spotřebitelů pro obchodování předměty potřeby závažná omezení, jichž musí dbáti i legitimní obchodník, nechce-li na sebe uvaliti trestní zodpovědnost. Jedno z těchto omezení se týká přípustné výše prodejních cen. Prodávající nesmí požadovati za předmět potřeby ceny